

УДК 811.161.2'243:378.147

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/80-1-38>**Віктор ВИХОР,***orcid.org/0000-0001-8175-1866*

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри української та латинської мов

Приватного вищого навчального закладу «Київський медичний університет»

(Київ, Україна) *v-viktor@i.ua***Тетяна ЛАНОВА,***orcid.org/0000-0002-2584-6577*

старший викладач кафедри українознавства

Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова

(Вінниця, Україна) *TetyanaLanova@gmail.com*

ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Стаття зосереджена на особливостях навчання української мови для здобувачів вищої освіти нефілологічних спеціальностей, зокрема медиків. У статті професійно-орієнтоване навчання української мови як іноземної визначається як спеціалізований дидактичний підхід, спрямований на формування та розвиток комунікативних і мовних компетентностей, необхідних для ефективної професійної діяльності здобувачів нефілологічних спеціальностей. Такий підхід передбачає адаптацію навчальних матеріалів і методів викладання до специфіки професійного дискурсу відповідної галузі, зокрема медицини, з акцентом на засвоєння термінології, розвиток навичок професійного спілкування та здатність працювати з фаховими текстами в українському мовному середовищі. Актуальність статті полягає в необхідності забезпечення якісної мовної підготовки іноземних здобувачів вищої освіти нефілологічних спеціальностей, зокрема медиків, у контексті їхньої професійної діяльності в Україні. Сучасні виклики глобалізації та збільшення кількості іноземних здобувачів вимагають удосконалення методик викладання української мови як іноземної, щоб забезпечити ефективну комунікацію у професійному середовищі. Мета статті полягає в дослідженні становлення методики викладання української мови як іноземної та аналізі сучасних принципів професійно-орієнтованого навчання української мови як іноземної для здобувачів вищої освіти медичних спеціальностей. Розглядаються принципи, що сприяють засвоєнню української мови, розвитку навичок професійного спілкування та інтеграції мовної підготовки з фаховими дисциплінами: принцип міжкультурної взаємодії, принцип ситуаційного моделювання, принцип міждисциплінарних зв'язків, принцип комунікативної спрямованості, принцип текстоцентризму, принцип діалогізації навчання.

Ключові слова: комунікативний підхід, методичні принципи викладання української мови, мовна підготовка, професійне спілкування, українська мова як іноземна.

Viktor VYKHOR,*orcid.org/0000-0001-8175-1866*

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor;

Associate Professor at the Department of Ukrainian and Latin Languages

Private Higher Education Establishment "Kyiv Medical University"

(Kyiv, Ukraine) *v-viktor@i.ua***Tetiana LANOVA,***orcid.org/0000-0002-2584-6577*

Lecturer at the Department of Ukrainian Language and Culture

National Pirogov Memorial Medical University, Vinnytsya

(Vinnytsya, Ukraine) *TetyanaLanova@gmail.com*

VOCATIONALLY ORIENTED TEACHING OF UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE FOR HIGHER EDUCATION STUDENTS OF NON-PHILOLOGICAL SPECIALTIES

The article focuses on the peculiarities of teaching the Ukrainian language to students of non-philological specialties, in particular, medical students. The article defines professionally-oriented teaching of Ukrainian as a foreign language as

a specialized didactic approach aimed at the formation and development of communicative and linguistic competencies necessary for the effective professional activity of higher education students of non-philological specialties. This approach involves adapting teaching materials and teaching methods to the specifics of the professional discourse of the relevant field, including medicine, with an emphasis on mastering terminology, developing professional communication skills, and the ability to work with professional texts in the Ukrainian language environment. The relevance of the article lies in the need to ensure high-quality language training of foreign students of non-philological specialties, in particular, medical students, in the context of their professional activities in Ukraine. The modern challenges of globalization and the increasing number of international students require improving the methods of teaching Ukrainian as a foreign language to ensure effective communication in a professional environment. The purpose of the article is to study the formation of the methodology of teaching Ukrainian as a foreign language and to analyze the modern principles of vocationally oriented teaching of Ukrainian as a foreign language to students of medical specialties. The principles that contribute to the acquisition of the Ukrainian language, the development of professional communication skills and the integration of language training with professional disciplines are considered: the principle of intercultural interaction, the principle of situational modeling, the principle of interdisciplinary connections, the principle of communicative orientation, the principle of text-centeredness, the principle of dialogic learning.

Key words: *communicative approach, methodological principles of teaching Ukrainian, language training, professional communication, Ukrainian as a foreign language.*

Постановка проблеми. Професійно-орієнтоване навчання української мови як іноземної для здобувачів вищої освіти нефілологічних спеціальностей ґрунтується на необхідності вирішення низки питань, пов'язаних з ефективною мовною підготовкою іноземних здобувачів вищої освіти, які навчаються за нефілологічними спеціальностями в Україні. Зростання кількості іноземних здобувачів освіти та інтеграція України в глобальний освітній простір вимагають вдосконалення підходів до викладання української мови як іноземної, зокрема через її професійну спрямованість.

Основна проблема зводиться до недостатньої адаптації традиційних методик викладання української мови до специфічних потреб здобувачів вищої освіти нефілологічних спеціальностей, зокрема медиків. Наявні підходи не завжди забезпечують належний рівень володіння мовою, необхідний для професійного спілкування, що може негативно впливати на якість їхньої професійної підготовки. Водночас недостатня увага до професійного аспекту навчання мови ускладнює інтеграцію іноземних здобувачів у фахове середовище, що є критично важливим для їхньої майбутньої кар'єри в Україні. Тому постає необхідність розроблення та впровадження нових методик, які б враховували професійну орієнтацію мовної підготовки для нефілологічних спеціальностей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукова література щодо професійно-орієнтованого навчання української мови як іноземної для здобувачів вищої освіти нефілологічних спеціальностей, зокрема здобувачів медичних факультетів, демонструє широкий спектр підходів, методичних інновацій і теоретичних досліджень у цій галузі. Н. Авраменко (2019) та С. Омельчук (2019) детально розглядають підготовку майбутніх лікарів-іноземців до опанування професійної термі-

нології, підкреслюючи важливість диференційованого підходу до викладання української мови в медичних закладах вищої освіти, що враховує специфіку медичної діяльності та потребу в ефективному засвоєнні медичної лексики. Л. Васецька та О. Соловійова (2020), а також О. Дьолог (2021) акцентують на інноваційних методах навчання іноземних здобувачів на довшівському етапі підготовки, що є важливим для формування основних мовних компетентностей. Н. Гуменна (2019) у своїй статті висвітлює значення міждисциплінарної інтеграції в підготовці медичних фахівців, що є основним аспектом професійно-орієнтованого навчання. Н. Димань, О. Данілова та Є. Бадран (2023) зосереджуються на інтерактивних прийомах викладання української мови як іноземної, підкреслюючи важливість активних методів навчання, що сприяють розвитку комунікативних навичок у професійній сфері. О. Стадніченко, Ю. Ласкава та О. Шульга (2023) досліджують особливості викладання української мови як іноземної для здобувачів-іноземців у закладах вищої освіти, акцентуючи на педагогічних стратегіях, що полегшують адаптацію здобувачів до українського мовного середовища. М. Цуркан (2020) у монографії надає детальний аналіз теоретичних основ методичної системи навчання української мови як іноземної для здобувачів вищої освіти медичних закладів.

Отже, аналіз наукової літератури демонструє різноманітність підходів до професійно-орієнтованого навчання української мови іноземним здобувачам. Спільною тенденцією є акцент на міждисциплінарній інтеграції, розвиток комунікативної компетенції, впровадження інноваційних методик та адаптація навчальних матеріалів до потреб професійного спілкування в галузі медицини. Поза увагою науковців залишається роз-

роблення принципів навчання української мови як іноземної з метою систематизації освітнього процесу, адаптації методик викладання до потреб здобувачів вищої освіти, врахування культурних особливостей та мовленнєвих практик. Потреба у стандартизації принципів навчання може сприяти підвищенню якості освіти та мотивації здобувачів до вивчення української мови, що зумовило вибір напрямку нашого дослідження.

Мета статті полягає в дослідженні еволюції становлення методики викладання української мови як іноземної, а також в аналізі сучасних принципів професійно-орієнтованого навчання української мови як іноземної для здобувачів вищої освіти медичних спеціальностей.

Виклад основного матеріалу. За науковими висновками дослідників методики викладання української мови як іноземної, її становлення й розвиток сягають 70-х років ХХ ст. (Омельчук, 2019; Цуркан, 2020). Еволюція методики навчання української мови як іноземної була зумовлена як зовнішніми чинниками – суспільно-політичними умовами, так і внутрішніми, зокрема теоретичними досягненнями педагогіки (Цуркан, 2020: 87). Ця методика розвивалася в результаті інтеграції педагогічних та лінгвістичних підходів, що започаткувало процес формування змісту навчання. Різноманітні погляди лінгводидактів на методичні питання сприяли систематизації методики, внаслідок чого вона утвердилася як самостійна наукова дисципліна.

Дослідники визначають 90-ті роки ХХ ст. як період становлення й розвитку методики навчання української мови як іноземної, поділяючи цей процес на три етапи (Авраменко, 2019; Цуркан, 2020). Перший етап – початок 90-х років ХХ ст., коли здійснювалися перші спроби комплексного теоретичного осмислення напрямків розвитку нової галузі лінгвометодичних досліджень. Наступний період охоплює другу половину 1990-х – початок 2000-х років, коли були закладені основи методики навчання української мови як іноземної. Третій етап, що триває останнє десятиліття, характеризується інтенсивними науковими пошуками в різних напрямках: від організації та методичного забезпечення освітнього процесу до викладання фонетики, лексики, граматики та мовленнєвих видів діяльності. Також активно досліджується роль тексту в навчанні та лінгвокраїнознавчий компонент курсу української мови як іноземної.

Аналіз і систематизація теоретичних досліджень з цієї проблематики дозволили встановити, що на початковому етапі, хоча науковці й досліджували різні фази становлення та розви-

тку методики навчання української мови як іноземної, сучасні досягнення в конкретних галузях лінгводидактики ще не були значною мірою проаналізовані. Відповідно, відсутнє глибоке теоретичне обґрунтування навчання української мови як іноземної, а також не розроблено методичної системи, яка б враховувала специфіку окремих професій. Крім того, не визначено тенденції та напрями подальшого розвитку цієї методики, що має безпосередній зв'язок із загальною стратегією розвитку мовної освіти в Україні, заснованої на принципах, визначених у Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти (CEFR).

Під час вивчення нормативної бази навчання української мови як іноземної було встановлено, що 2011 року науковці розробили «Концепцію мовної підготовки іноземців у закладах вищої освіти України». Це стало важливим кроком на шляху до стандартизації вимог до навчання української мови як іноземної, оскільки концепція передбачала впровадження загальноприйнятих рівнів володіння мовою відповідно до міжнародних стандартів. Такий підхід сприяв систематизації та уніфікації методів навчання, забезпечуючи відповідність процесу підготовки іноземних здобувачів вимогам сучасної мовної освіти.

Прийняття на державному рівні кількох нормативно-правових актів стало новим поштовхом для стандартизації вимог до рівнів володіння українською мовою як іноземною. Серед цих актів виділяють наказ Міністерства освіти і науки України від 18 серпня 2016 року № 997, який встановлює обов'язковість вивчення державної мови іноземними здобувачами вищої освіти та аспірантами, а також Закон України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року, стаття 7 якого («Мова освіти») передбачає викладання навчальних дисциплін іноземною мовою для іноземних громадян та обов'язкове вивчення державної мови як окремої навчальної дисципліни. Крім того, схвалення Колегією Міністерства освіти і науки України «Стандартизованих вимог до рівнів володіння українською мовою як іноземною» визначає основну мету навчання іноземної мови – формування комунікативної компетенції здобувачів, а також розвиток навичок і умінь мовленнєвої взаємодії в усних і письмових формах, що відповідають мотивам, цілям і соціальним нормам комунікативної поведінки в різних сферах, зокрема в професійній.

У результаті дослідження етапів формування та еволюції методики викладання української мови як іноземної виявлено тенденцію до стандартизації вимог щодо рівнів володіння мовою. Водночас простежують концептуалізацію основних прин-

ципів і підходів до навчання української мови для іноземців, яку підтримують на державному рівні. Це є вагомим досягненням сучасної методики навчання української мови як іноземної.

У цьому контексті особливо актуальною в умовах глобалізації та щораз вищої мобільності майбутніх медичних фахівців є необхідність викладання української мови як іноземної для здобувачів-медиків. Володіння мовою країни, де здійснюється навчання, сприяє не лише успішній академічній підготовці, але й ефективній комунікації з пацієнтами, колегами та медичним персоналом. Медична галузь вимагає точності в термінології та розуміння культурних особливостей пацієнтів, що неможливо без глибокого знання мови.

До того ж, інтеграція української мови в навчальні програми для іноземних здобувачів сприяє їхній соціалізації та адаптації до місцевих умов, забезпечує краще розуміння правових і етичних аспектів медицини в Україні. В умовах, коли українська мова є офіційною мовою діловодства, знання її стає важливим чинником для успішного працевлаштування та професійного зростання в медичній галузі України. Враховуючи це, викладання української мови як іноземної для здобувачів-медиків стає невід'ємною складовою їхньої загальної професійної підготовки, що підвищує якість надання медичних послуг та зміцнює міжнародні зв'язки у галузі охорони здоров'я.

У процесі викладання української мови здобувачам-іноземцям, які вивчають медицину в Україні, необхідно дотримуватися специфічних принципів, що сприяють засвоєнню української мови, розвитку їхньої професійно-комунікативної компетентності, а також забезпечують ефективне виконання професійних обов'язків шляхом використання здобутих спеціальних і мовних знань.

Одним з таких принципів є *принцип міжкультурної взаємодії*, спрямований на розвиток компетентностей у сфері міжкультурної комунікації між представниками різних національностей. Він передбачає обмін лінгвосоціокультурною інформацією, що зумовлює моральне, ціннісне та знанняве взаємозбагачення всіх учасників комунікації. Для іноземних здобувачів-медиків це є важливим, оскільки медична професія вимагає тісної взаємодії з пацієнтами різних культур, що підкреслює необхідність розуміння культурних нюансів, традицій і комунікативних особливостей в Україні.

Принцип ситуаційного моделювання передбачає вивчення української мови як іноземної шляхом застосування матеріалів, що відображають зміст професійної діяльності. Цей підхід

забезпечує системне опанування мовних явищ, необхідних для формування професійно-комунікативної компетентності майбутніх фахівців медичної галузі, сприяючи їхній ефективній взаємодії в професійному середовищі. Для іноземних здобувачів вищої освіти цей принцип особливо актуальний, оскільки вивчення термінології та специфіки медичної практики в контексті української системи охорони здоров'я дозволяє їм легше адаптуватися до нових умов і забезпечити якісну медичну допомогу пацієнтам.

Принцип міждисциплінарних зв'язків передбачає інтеграцію знань з медичних дисциплін (як-от анатомія, гістологія, деонтологія, травматологія, фізіологія, хірургія тощо) з дисциплінами суспільно-гуманітарного циклу (українська мова, філософія, історія, культура, психологія та інші). Для іноземних здобувачів-медиків така взаємодія сприяє комплексному підходу до підготовки фахівців, забезпечуючи гармонійний розвиток як професійних, так і загальнокультурних компетентностей. Наприклад, знання української мови в поєднанні з медичними знаннями дозволяє здобувачам вищої освіти краще взаємодіяти з пацієнтами, розуміти культурні контексти медичних практик в Україні та бути ефективними в мультикультурному середовищі.

Принцип комунікативної спрямованості зводиться до того, що іноземний здобувач усвідомлює закономірності функціонування української мови, розкриваючи роль мовних одиниць у висловлюваннях різних типів і стилів, що сприяє формуванню здатності ефективно використовувати мову в різноманітних комунікативних ситуаціях. Для іноземних здобувачів-медиків цей принцип особливо важливий, оскільки медична комунікація вимагає не лише володіння спеціалізованою термінологією, але й здатності спілкуватися з пацієнтами та колегами у зрозумілій і емоційно чутливій манері. Це допомагає створити довірливі стосунки з пацієнтами та забезпечити якісну медичну допомогу. Аналіз комунікативних потреб спрямований на вивчення термінології, яку використовують у медичних діагнозах, описах симптомів і процедурах лікування. Наприклад, здобувачам освіти необхідно вміти українською мовою визначити, як правильно використовувати терміни «анамнез», «симптоматика», а також засвоїти структуру діалогів між лікарем і пацієнтом, медичний протокол комунікації, наприклад: «Де у вас болить?» чи «Чи були у вас алергічні реакції?»

Принцип текстоцентризму спрямований на використання дидактичних текстів, які, зокрема, містять не лише професійну інформацію, а й

розповідають про українську культуру, історію, звичаї, традиції та географічні особливості. Для іноземних здобувачів-медиків це має особливе значення, оскільки розуміння соціокультурного контексту України допомагає їм легше адаптуватися до нових умов навчання та життя. Залучення таких текстів не лише сприяє вивченню мови, але й забезпечує їхню соціалізацію в новому середовищі, що є важливим аспектом професійної підготовки, оскільки взаємодія з пацієнтами часто залежить від знання культурних традицій та особливостей спілкування.

Принцип діалогізації навчання орієнтований на забезпечення суб'єкт-суб'єктної взаємодії в освітньому процесі, де основну роль відіграє особистість здобувача. Увага зосереджується на його мотиваційних чинниках, інтересах, потребах, намірах та індивідуальних стилях діяльності, що сприяє більш ефективному засвоєнню знань. Для іноземних здобувачів-медиків важливо мати можливість активно спілкуватися та обмінюватися досвідом з викладачами й однокурсниками, що підвищує їхню мотивацію до навчання та забезпечує глибше розуміння предмета. Діалогічний підхід також сприяє розвитку навичок комунікації, необхідних для ефективної професійної діяльності в українському медичному середовищі.

Дотримання зазначених принципів створює умови для всебічного розвитку мовленнєвих навичок, які будуть необхідні здобувачам у їхній подальшій професійній діяльності в Україні або в контексті співпраці з українськими партнерами. Це сприяє успішній інтеграції здобувачів вищої освіти у професійне середовище, розширює їхні кар'єрні можливості та підвищує конкурентоспроможність на ринку праці.

Очевидно, що вивчення мови неможливе без засвоєння граматичних аспектів, що дозволяють ефективно спілкуватися у медичному контексті. Нижче наведені основні граматичні категорії, які слід опанувати здобувачам-медикам:

1. *Синтаксис складнопідрядних речень.* Медична мова часто містить складні логічні структури, необхідні для опису клінічних ситуацій, встановлення діагнозів, проведення анамнезу та розроблення плану лікування. Здобувачі вищої освіти мають навчитися будувати складнопідрядні речення, які виражають умови, причини, цілі та результати: «Якщо пацієнт скаржиться на біль у грудях, необхідно провести електрокардіографію».

2. *Відмінювання іменників у медичному контексті.* Особливу увагу слід приділити відмінюванню іменників для опису симптомів, частин тіла, діа-

гнозів, лікарських засобів і процедур. Наприклад, правильне використання родового відмінка для вираження захворювань: «лікування артеріальної гіпертензії», а також місцевого відмінка для опису розташування: «біль у лівому підребер'ї».

3. *Медична термінологія та її словотвір.* Здобувачі вищої освіти мають засвоїти використання професійних термінів, а також правила словотворення (префікси, суфікси) для формування відповідної медичної лексики. Наприклад, утворення термінів типу «кардіологічний», «неврологічний», «гіпертонія».

4. *Дієслівні форми.* Необхідно навчити здобувачів правильно використовувати дієслова у формі теперішнього, минулого та майбутнього часу для опису симптомів, лікування, анамнезу та прогнозів: «Пацієнт скаржиться на головний біль», «Лікар рекомендував дотримуватися дієти». Також важливо засвоїти дієслова наказового способу для вказівок та порад: «Приймайте ліки тричі на день», «Уникайте вживання жирної їжі».

5. *Числівники та їхнє узгодження.* У медичній практиці часто використовують числівники для вираження дозування, кількості лікарських засобів, часу проведення процедур тощо. Здобувачі вищої освіти мають навчитися правильно узгоджувати числівники з іменниками та використовувати потрібні форми: «три рази на день», «два міліграми ліків», «п'ять днів лікування».

Отже, інтеграція професійно-орієнтованих завдань у процес навчання української мови іноземних здобувачів сприяє ефективному розвитку їхньої професійної мовної компетенції та адаптації до майбутньої діяльності у відповідній галузі. Такі завдання дозволяють здобувачам вищої освіти засвоїти спеціалізовану лексику, граматичні конструкції та моделі мовленнєвої поведінки, що характерні для їхньої професії.

Висновки та перспективи подальших досліджень. У ході дослідження етапів формування та розвитку методики викладання української мови як іноземної виявлено тенденцію до уніфікації вимог щодо рівнів володіння мовою. Одночасно спостерігається систематизація основних принципів і підходів до навчання української мови для іноземців, що підтримується на державному рівні. Це є значним досягненням сучасної методики викладання української мови як іноземної. Встановлено, що навчання української мови для іноземних здобувачів-медиків ґрунтується на принципах, що сприяють професійно-комунікативній компетентності. Принципи міжкультурної взаємодії та ситуаційного моделювання допомагають адаптуватися до культурних особливостей

і медичної практики в Україні. Міждисциплінарні зв'язки забезпечують інтеграцію медичних та гуманітарних знань, а комунікативна спрямованість і текстоцентризм розвивають мовні навички в професійному контексті. Діалогічний підхід стимулює активну участь здобувачів в освітньому процесі та підвищує мотивацію.

Перспективи подальших досліджень можуть бути спрямовані на розроблення інноваційних методик професійно-орієнтованого навчання

української мови для іноземних здобувачів-медиків, удосконалення міжкультурної комунікації у медичній галузі, а також дослідження впливу різних принципів навчання на якість підготовки фахівців. Важливо також вивчати ефективність інтеграції медичних і гуманітарних знань у процесі мовної підготовки та розширювати застосування цифрових технологій для адаптації освітніх матеріалів до потреб здобувачів вищої освіти різних культур.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авраменко Н. Підготовка майбутніх лікарів-іноземців до оволодіння професійною термінологією у медичних закладах вищої освіти: дис. ... канд. пед. наук. Хмельницький, 2019. 296 с.
2. Васецька Л. І., Соловійова О. В. Інновації в навчанні мови іноземних студентів на довузівському етапі підготовки: методи, підходи та технології. Гуманітарні виміри сучасної медичної освіти: колективна монографія. Запоріжжя: ЗДМУ, 2020. С. 75–89.
3. Гуменна Н. Міждисциплінарна інтеграція у професійній підготовці майбутніх фахівців медичної галузі. Інноваційна педагогіка. 2019. Вип. 18. Т. 1. С. 121–126.
4. Димань Н., Данилова О., Бадран Є. Інтерактивні прийоми викладання української мови як іноземної: від теорії до практики. Український Педагогічний журнал. 2023. № 1. С. 122–127.
5. Дьолог О. С. Особливості викладання української мови як іноземної онлайн. Міжнародний науково-методичний семінар «Новітні педагогічні технології у викладанні мов іноземним студентам»: матеріали семінару (25 лют. 2021 р.). Харків: ХНАДУ, 2021. С. 48–57.
6. Омельчук С. Сучасна українська лінгводидактика: норми в термінології і мовна практика фахівців: монографія. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2019. 356 с.
7. Стадніченко О., Ласкава Ю., Шульга О. Особливості викладання української мови як іноземної для студентів-іноземців у закладах вищої освіти. Академічні візії. 2023. № 15. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/114>
8. Цуркан М. Теоретичні основи методичної системи навчання української мови як іноземної студентів медичних закладів вищої освіти: монографія. Чернівці, 2020. 412 с.

REFERENCES

1. Avramenko N. (2019). *Pidhotovka maibutnih likariv-inozemtsiv do ovobodinnia profesiinoiu terminolohiieiu u medychnykh zakladakh vyshchoi osvity: dys. ... kand. ped. nauk* [Preparation of future foreign doctors for mastering professional terminology in medical institutions of higher education: PhD thesis]. Khmelnytskyi [in Ukrainian]
2. Vasetska L. I., Soloviova O. V. (2020). *Innovatsii v navchanni movy inozemnykh studentiv na dovuzivskomu etapi pidhotovky: metody, pidkhody ta tekhnolohii* [Innovations in teaching the language of foreign students at the pre-university stage of training: methods, approaches and technologies]. *Humanitarni vymiry suchasnoi medychnoi osvity: kolektyvna monohrafiia – Humanitarian dimensions of modern medical education: a collective monograph*. Zaporizhzhia: ZDMU, 75–89 [in Ukrainian]
3. Humenna N. (2019). *Mizhdystsyplinarna intehratsiia u profesiinii pidhotovtsi maibutnih fakhivtsiv medychnoi haluzi* [Interdisciplinary integration in the professional training of future medical specialists]. *Innovatsiina pedahohika – Innovative pedagogy*, 18(1), 121–126 [in Ukrainian]
4. Dyman N., Danilova O., Badran Ye. (2023). *Interaktyvni pryiony vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi: vid teorii do praktyky* [Interactive methods of teaching Ukrainian as a foreign language: from theory to practice]. *Ukrainskyi Pedahohichnyi zhurnal – Ukrainian Pedagogical Journal*, 1, 122–127 [in Ukrainian]
5. Doloh O. S. (2021). *Osoblyvosti vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi onlain* [Features of teaching Ukrainian as a foreign language online]. *Mizhnarodnyi naukovo-metodychnyi seminar «Novitni pedahohichni tekhnolohii u vykladanni mov inozemnym studentam»: materialy seminaru (25 liut. 2021 r.)*. Kharkiv: KhNADU, 48-57 [in Ukrainian]
6. Omelchuk S. (2019). *Suchasna ukrainska linhvodydaktyka: normy v terminolohii i movna praktyka fakhivtsiv: monohrafiia* [Modern Ukrainian Linguodidactics: Norms in Terminology and Language Practice of Specialists: a monograph]. Kyiv: Vydavnychiy dim «Kyievo-Mohylianska akademiia» [in Ukrainian]
7. Stadnichenko O., Laskava Yu., Shulha O. (2023). *Osoblyvosti vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi dlia studentiv-inozemtsiv u zakladakh vyshchoi osvity* [Features of teaching Ukrainian as a foreign language to foreign students in higher education institutions]. *Akademichni vizii – Academic visions*, 15. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/114> [in Ukrainian]
8. Tsurkan M. (2020). *Teoretychni osnovy metodychnoi systemy navchannia ukrainskoi movy yak inozemnoi studentiv medychnykh zakladiv vyshchoi osvity: monohrafiia* [Theoretical foundations of the methodological system of teaching Ukrainian as a foreign language to students of medical higher education institutions: a monograph]. Chernivtsi [in Ukrainian]